

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Lenky Matyášové, a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **O. D.**, zast. JUDr. Evou Poláčkovou, advokátkou, se sídlem Brno, Starobrněnská 13, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 27. 7. 2006, č. j. 56 Az 25/2006 - 30, a o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna zástupkyni stěžovatelky JUDr. Evě Poláčkové, advokátce, **s e s t a n o v í** ve výši 5172 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Brně shora označeným rozsudkem, zamítl žalobu, již se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2006, č. j. OAM-2276/VL-10-ZA04-2005, a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Přezkoumávaným rozhodnutím žalovaného byla žádost žalobkyně o udělení azylu zamítnuta jako zjevně bezdůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) včas kasační stížnost.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností od 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad na hmotněprávní postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal

a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné uvést, že stěžovatelka žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdila a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti jeho kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Stěžovatelka v kasační stížnosti konstatuje, že ji podává z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) až d) s. ř. s. Dále uvádí, že Krajský soud v Brně věc posoudil v rozporu s platným právním řádem, tento soud podle jejího názoru projednal předmětnou věc v rozporu se zákonem o azylu, a shledává vážná pochybení všech dosavadních orgánů v řízení o azylu. Stěžovatelka požádala o ustanovení bezplatného právního zástupce a tlumočníka pro řízení o kasační stížnosti a o odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí, což odůvodňuje porušením právních předpisů ze strany příslušných orgánů, jež rozhodovaly o její žádosti o azyl a domnívá se, že jí současný stav řízení může přivodit značnou újmu na jejích právech, pokud by byla nucena vycestovat z území České republiky. V důsledku porušení právních předpisů nebyla podaná žádost o azyl projednána zákonným způsobem tak, aby nedošlo k porušení práv upravených v zákoně o azylu. V Mongolsku stěžovatelce hrozí vážné nebezpečí z politických důvodů. Stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek Krajského soudu v Brně a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V doplnění kasační stížnosti pak stěžovatelka prostřednictvím ustanovené zástupkyně uvádí, že podle ust. § 32 odst. 1 z. č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) není správní orgán při zjišťování úplného a přesného skutečného stavu věci vázán pouze návrhy účastníků. V posuzovaném případě správní orgán (žalovaný) však neučinil žádné kroky k tomu, aby jakýmkoliv způsobem zjistil stav věci, naopak zůstal zcela pasivní. Stěžovatelka je toho názoru, že určitá strohost argumentů, jež byly podkladem pro uplatnění žádosti o přiznání ochrany formou azylu není důvodem pro takovou pasivitu žalovaného a domnívá se proto, že žalovaný její žádost o udělení azylu pouze formálně projednal, aniž by se jí odpovědně zabýval s tím, že ji od počátku považoval za účelovou, směřující pouze a jenom k legalizaci pobytu na území České republiky. Krajský soud v Brně pochybil, neboť nedostál své prezkumné povinnosti, když se nevypořádal s námitkami stěžovatelky proti průběhu správního řízení vtělených do řádně podané žaloby a neodstranil tak vadu řízení namítanou již ve správním řízení. Krajský soud měl rozhodnutí žalovaného zrušit.

K vyslovené námitce týkající se nedostatečnosti podkladů rozhodnutí (obecně zásady materiální pravdy) se zdejší soud již mnohokrát vyslovil, např. v rozsudku sp. zn. 6 Azs 50/2003, www.nssoud.cz, v rozsudku sp. zn. 4 Azs 358/2005, www.nssoud.cz, či rozsudku sp. zn. 4 Azs 451/2005, www.nssoud.cz. Nejvyšší správní soud nezjistil v postupu a rozhodnutí krajského soudu pochybení takového charakteru, které by mohlo mít za následek zrušení napadeného rozsudku. Uvedený soud respektoval ustálenou judikaturu a nepochybil ani při výkladu hmotného či procesního práva. Pokud dospěl ku stejnému závěru jako žalovaný, že stěžovatelka neuváděla v žádosti o azyl skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být v zemi původu pronásledována pro některý z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, pak jeho závěr má oporu v dostatečně a úplně zjištěném skutkovém stavu

žalovaným, který byl podrobně popsán v přezkoumávaném rozhodnutí o zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné. Žalovaný přitom vycházel z dostatečných podkladů pro tento závěr, zejména především z výpovědi samotné stěžovatelky.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatelka sama žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdila, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

Stěžovatelka rovněž požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V situaci, kdy byla kasační stížnost odmítnuta, se Nejvyšší správní soud tímto návrhem již nezabýval.

K žádosti stěžovatelky, aby jí byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven tlumočník, Nejvyšší správní soud sděluje, že v dané věci vycházel na základě § 64 s. ř. s. z ustanovení § 18 odst. 2 o. s. ř., podle kterého účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba vyjde v řízení najevo. V průběhu řízení však taková potřeba najevo nevzešla. Stěžovatelka podala kasační stížnost v češtině a dokázala na výzvy a poučení krajského soudu včas a řádně zareagovat. Za nerozhodné přitom soud považuje, zda tak činila osobně nebo prostřednictvím advokáta. Otázka ustanovení tlumočníka by se tak nepochybně stala aktuální až v případě ústního jednání, které však zdejší soud nenařídil.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s. rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Odměna zástupkyni stěžovatelky JUDr. Evě Poláckové, advokátce, která byla stěžovatelce ustanovena usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 7. 11. 2006, č. j. 59 Az 25/2006 – 54, byla stanovena za dva úkony právní služby, tj. první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení (do tohoto úkonu právní služby zdejší soud zahrnul rovněž studium spisu ze dne 21. 12. 2006) a písemné podání soudu ve věci samé (doplnění kasační stížnosti ze dne 28. 12. 2006) podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Za výše uvedené úkony tak náleží zástupkyni stěžovatelky odměna ve výši 2 x 2100 Kč podle § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu a dále režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupkyně stěžovatelky doložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se podle § 35 odst. 8 s. ř. s. její odměna zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 19 % z částky 4800 Kč, tj. 912 Kč. Zástupkyni stěžovatelky bude vyplacena částka ve výši 5712 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

K podání ustanovené advokátky ze dne 14. 2. 2007, v němž advokátka vypočetla svou odměnu za zastupování na 8568 Kč, Nejvyšší správní soud uvádí, že již ve svém rozsudku ze dne 13. 12. 2006, č. j. 1 Azs 47/2006 – 84, konstatoval, že setrvává na tom, že studium spisu není samostatným úkonem, za nějž náleží odměna,

s výjimkou uvedenou v § 11 odst. 1 písm. f) advokátního tarifu. Advokátka stěžovatelky požadovala přiznat odměnu za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení dne 15. 11. 2006, včetně první porady s klientkou dne 4. 12. 2006, prostudování spisu na soudě dne 21. 12. 2006, doplnění kasační stížnosti ze dne 28. 12. 2006). V projednávaném případě pak byl studiem spisu, které advokátka, resp. její substitut, provedla u krajského soudu dne 21. 12. 2006, naplněn právě úkon převzetí zastoupení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu (takovým úkonem není pouhé převzetí obálky s usnesením ustanovujícím advokáta zástupcem nemajetného účastníka). Úkon podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu [obdobně i úkon podle písm. a) téhož odstavce] v sobě totiž zásadně zahrnuje určitý provázaný soubor dílčích činností advokáta při převzetí případu a přípravě zastoupení, zejména pak takové činnosti jako úvodní pohovor se zastoupeným a seznámení se s případem, čítaje v to i studium relevantních podkladů, včetně těch, které jsou obsaženy v soudním spise. Jeho základní určující charakteristikou je účel (příprava zastoupení) a to, že se děje v úvodní fázi poskytování právní služby. Studium spisu na soudě je tak v posuzovaném případě nutno považovat za součást přípravy zastoupení ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu a nelze na něj jakýmkoliv způsobem aplikovat ust. § 11 odst. 3 advokátního tarifu.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. března 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu